

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 27 hallituksen esityksen johdosta eräiden veronhuojennussäännösten muuttamisesta

Eduskunta on 9 päivänä toukokuuta 1985 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 67 eräiden veronhuojennussäännösten muuttamisesta.

Eri verolaeissa on säädetty, että veronkantoviranomainen voi valtiovarainministeriön määräämin ehdoin lainkohdissa tarkemmin säädetystä syistä myöntää lykkäystä veron, maksun tai ennakon suorittamiselle. Eräissä laeissa määritellyissä erityistapauksissa voi verohallitus ottaa lykkäyshakemuksen ratkaistavakseen.

Veronhuojennusta ja maksunlykkäystä koskevien säännösten yleisenä sisältönä on, että säännökset voivat tulla sovellettaviksi silloin, kun veron periminen on kohtuutonta tai veron säännönmukaisesti perimisestä luopumiseen on muita erityisiä syitä. Huojennus- ja lykkäysperusteen on liityttävä välittömästi hakijana olevan verovelvollisen aseman tai olosuhteiden erityislaatuun.

Veronhuojennusta ja maksunlykkäystä voidaan pitää vain harvoin kysymykseen tulevana poikkeusmenettelynä. Verojäämien perimisessä on eräitä muitakin menettelyjä, jotka asialliselta vaikutukseltaan jossain määrin rinnastuvat veronmaksun lykkäykseen. Verojen erikoisperinnän yhteydessä selvitetään yleensä mahdollisuudet verojäämien suorittamiseen erityisen maksusuunnitelman avulla. Veronmaksun lykkäyksen myöntämisestä verojen perimisessä tapahtuva harkinta eroaa kuitenkin periaatteellisesti siten, ettei se perustu laissa säänneltyihin kohtuullisuusnäkökohtiin, vaan sillä pyritään mahdollisimman hyvän lopputuloksen saavuttamiseen veron perimisessä. Verojen ja maksujen perimisestä ulosottoteitse annetussa laissa on niin ikään perimistoimia siirtäviä säännöksiä, jotka voivat tulla sovellettavaksi, kun perittävänä olevista veroista valitetaan.

Eri verolakeihin sisältyvien veronhuojennussäännösten mukaan veronhuojennusasiat ratkaistaan valtiovarainministeriössä, jos poistettavaksi tai palautettavaksi pyydetty määrä on enemmän kuin 100 000 markkaa, ja muutoin verohallituk-

sessä. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin ottaa verohallituksen toimivaltaan kuuluvan periaatteellisesti tärkeän veronhuojennusasian ratkaistavakseen. Huolimatta verosta vapauttamista koskevasta toimivallastaan valtiovarainministeriöllä ei nykyisin ole mahdollisuutta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. Käytännössä on kuitenkin osoittautunut, että lähinnä verosta vapauttamista koskeviin hakemuksiin liittyvät pyynnöt myös lykkäyksen myöntämisestä olisi joissakin tapauksissa tarkoituksenmukaista ratkaista vapautushakemuksen käsittelyn yhteydessä. Tämän mukaisesti hallitus ehdottaa, että eräissä verolaeissa olevia säännöksiä veron, maksun tai ennakon suorittamisen lykkäämisestä muutettaisiin siten, että nykyisin toimivaltaisen viranomaisen, veronkantoviranomaisen ja verohallituksen, ohella myös valtiovarainministeriö voisi lakeihin sisältyvän säännösten mukaisin perustein myöntää veron suorittamiselle lykkäystä. Valtiovarainministeriön toimivalta veronmaksun lykkäysasiassa olisi tarkoitettu sovellettavaksi vain harvoissa poikkeustapauksissa lähinnä ministeriöllä olevaa huojennusvaltaa täydentävänä valtuutena.

Lisäksi hallituksen esityksessä ehdotetaan veronkantoviranomaiselle annettavaksi valtuus ratkaista arpajaisveron lykkäyshakemuksia. Maahan tuonnin yhteydessä suoritettavan liukevaihtoveron lykkäämistä koskevia säännöksiä ehdotetaan siten tarkennettavaksi, että toimivalta lykkäysasioissa tältä osin vastaa tulliverolain säännöksiä.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset muuttamattomina.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1985

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Joutsenlahti, Koskenniemi, Malm, Martikainen, Mäki-

Hakola, Poutanen, Rosnell, Rönnholm, Surakka, Tenhiälä, Tikka ja Vainio sekä varajäsenet Jokela, Lahti-Nuuttila, Sasi, Savolainen, Viljanen ja Vähäkangas (osittain).
